

Pensioenfonds Update

Januari 2014

INHOUD

1.		
Van de voorzitter	1	
2.		
Dekkingsgraad gestegen in Q4 2013	2	
3.		
Interview met Henk Bezuijen	3	
4.		
Toeslagenbeleid nieuwe regeling	5	
5.		
Vacature in het bestuur in verband met Wet versterking bestuur pensioenfondsen	6	

*Het bestuur wenst u een
een gezond 2014 toe met
een mooie dekkingsgraad.*

1. Van de Voorzitter

Het oogt momenteel rustig in pensioenfondsenland. Er is sprake van stijgende dekkingsgraden en het kortings-spook lijkt aan het verdwijnen.

Hebben we nu de crisis overleefd door stil te blijven zitten en te wachten tot het weer overging, onder het mom van 'stil zitten als je geschoren wordt'?

Ik denk van niet, enerzijds is het herstel nog dun, hebben de fondsen nog steeds weinig tot geen vet op de botten en is er sprake van indexatie-achterstanden, anderzijds is aan de bestuurstafels bergen met werk verzet om het tij te doen keren. Positief bijgevolg hiervan is dat de besturen van pensioenfondsen een professionaliserings-slag hebben doorgemaakt.

Achter de (politieke) schermen wordt echter nog hard gewerkt om de besturen verder te professionaliseren en om ons pensioenstelsel betaalbaar en toekomstbestendig te maken/houden.

Dat is en blijft nodig, de kosten die bedrijven maken om de pensioenen van hun medewerkers te betalen, maken een steeds groter deel uit van de beschikbare loonruimte en met de vergrijzing en de (gelukkig) steeds verder toenemende levensverwachting zal dit deel steeds groter worden. Ingrijpen in het pensioenstelsel is even nodig als pijnlijk. Dit laatste geldt vooral voor de actieve deelnemers, omdat zij nog pensioen opbouwen. Nodig om de concurrentiepositie van Nederlandse bedrijven te verbeteren en pijnlijk omdat er op pensioendatum minder pensioen uitgekeerd gaat worden.

Door in te grijpen kunnen we echter een belangrijk onderdeel van ons pensioensysteem behouden, namelijk de collectiviteit. En een collectief is op de lange termijn sterker dan een individu.

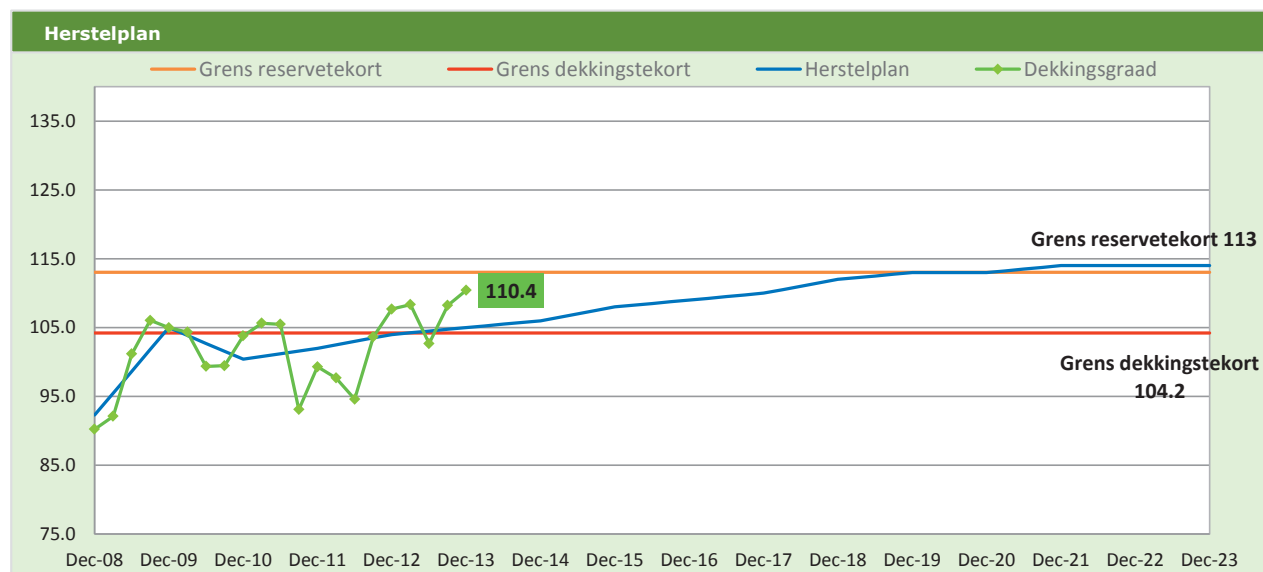
Mark Stoffels

Voorzitter Stichting Pensioenfonds van de KAS BANK

2. Dekkingsgraad gestegen in Q4 2013

Per 31 december 2013 bedraagt de (voorlopige) dekkingsgraad 110,4%, een stijging van 2,7% ten opzichte van ultimo 2012 (107,7%). De definitieve dekkingsgraad wordt vastgesteld in het jaarverslag over 2013. Op basis van deze gegevens loopt het Fonds voor op het herstelplan. Eind 2013 dient het fonds conform het herstelplan boven de 105% te staan, oftewel het Fonds is voldoende hersteld om ook geen korting te hoeven doorvoeren in april 2014. Eerder was de voorgenomen korting van 1,2% per 1 april 2013 ook niet nodig gebleken.

In het 4e kwartaal is de dekkingsgraad door de hogere rekenrente en de gunstige ontwikkeling van de aandelen beleggingen met 5,5% gestegen. De meest actuele dekkingsgraad kunt u altijd vinden op: www.kasbank.enmijnpensioen.nl. Het rendement in het 3e kwartaal bedroeg 1,24%, en voor het lopende jaar 2013 -0,32%.

Vanaf 2014 stuurt het Fonds voor de bepaling van de hoogte van de toeslagen op de dekkingsgraad op basis van de dagcurve en niet - zoals voor 2014 - op de dekkingsgraad op basis van de DNB-curve (UFR). In onderstaande kerncijfers is dan ook deze dekkingsgraad toegevoegd.

Kerncijfers								
	Q1 2012	Q2 2012	Q3 2012	Q4 2012	Q1 2013	Q2 2013	Q3 2013	Q4 2013
Dekkingsgraad DNB UFR	97,7%	94,6%	103,6%	107,7%	108,3%	102,7%	108,2%	110,4%
Dekkingsgraad Dagcurve	-	-	-	-	-	-	-	107,3%
Beschikbaar vermogen	193,6	199,7	212,2	221,3	220,9	213,7	215,1	222,1
Verplichtingen DNB UFR	198,2	211,0	204,8	205,4	203,9	208,1	198,7	201,2
Verplichtingen Dagcurve	-	-	-	-	-	-	-	207,1

3. Interview met Henk Bezuijen

De pensioenen staan onder druk. In een korte serie vertelt een aantal gepensioneerden wat hun verwachtingen waren toen zij pensioen gingen opbouwen, hoe zij nu omgaan met hun pensioen en wat zij eventueel voor advies hebben voor de huidige generatie deelnemers. Als eerste komt Henk Bezuijen aan het woord.

Pensioen is voor Henk Bezuijen bepaald geen synoniem voor achter de geraniums zitten. Veel vrijwilligerswerk, gemeenteraadslid in Montfoort, zingen met zijn shantykoor, twee studerende kinderen: genoeg te doen.

Henk ging "als laatste VUT-ter" van de KAS BANK met pensioen toen hij 62 jaar en 9 maanden was. In totaal had hij toen 37 jaar pensioen opgebouwd bij drie werkgevers.

Hoe keek je tegen pensioen aan toen je begon met werken?

In ben op mijn 15e gaan werken en vanaf mijn 25e pensioen gaan opbouwen bij de Friesch Groningse Hypotheekbank. Ik heb mij altijd verbaasd over hoe dat geregeld was. Er was feitelijk geen keuze. Deelname aan het pensioenfonds was verplicht. Het collectiviteitsprincipe is goed en moet gehandhaafd blijven. Ik zou echter graag meer te zeggen hebben gehad over mijn eigen pensioen. Nu is mijn premie voor mij belegd zonder dat ik daar iets over te zeggen heb gehad. Misschien had ik een deel wel wat risicovoller willen beleggen. Met andere woorden: ik had binnen de verplichting tot collectief sparen meer ruimte willen hebben om over mijn eigen geld te beslissen. De consequenties van een foute of goede beslissing waren dan ook voor mij geweest.

Wat vindt je belangrijk aan pensioen en ben je tevreden met jouw pensioenresultaat?

Het belangrijkste is bestaanszekerheid na je pensionering. Daar heb ik niet over te klagen. Mijn pensioenopbouw bij de Friesch Groningse Hypotheekbank heb ik indertijd ook ondergebracht bij Stichting Pensioenfonds van de KAS BANK. Uiteindelijk is mijn pensioen 200 euro lager dan mijn laatste inkomen. Toch vind ik dat niet het belangrijkste. Ik vind de keuzevrijheid bij het indelen van mijn eigen tijd veel belangrijker. Op een gegeven moment is werken wel genoeg geweest. Dan moet je het loslaten en verdergaan. Je moet ook accepteren dat de contacten met je oud-collega's snel minder worden.

Ik ben dus zeer tevreden met mijn pensioen. Zeker als ik dat vergelijk met het pensioen van een goede kennis die altijd in de kleinmetaal heeft gewerkt als automonteur. Vergeet ook niet dat het gemiddelde aanvullend pensioen in Nederland 'maar' 600 euro bedraagt. Het lijkt mij daarom beter om de AOW structureel te verhogen zodat iedereen bestaanszekerheid heeft.

Had je met terugwerkende kracht anders met je pensioenregeling om willen gaan?

Ik had dus graag meer keuzevrijheid willen hebben. De verplichting van een pensioenverzekering is goed, de collectiviteit van de regeling ook, maar daarbinnen moet meer keuzevrijheid zijn. Ik had bijvoorbeeld wel de keuze willen hebben om het pensioenbedrag ineens uitgekeerd te krijgen of maandelijks en levenslang. Direct na je pensionering ben je het meest actief, daarna wordt het langzaam en verandert het uitgavenpatroon. Maar dat is dus een puur persoonlijke keuze.

Wat vind je van de communicatie door het pensioenfonds van de KAS BANK?

Dat kan ook nog wel beter, de communicatie verloopt wat moeizaam. De problematiek is ingewikkeld, dus gebruik Jip en Janneke taal en duidelijke voorbeelden. Afwaardering, rekenrente, wat is dat precies? Eventuele wijzigingen hoor ik het liefst meteen, ook als de gevolgen nog niet helemaal duidelijk zijn.

Heb je een advies voor de huidige en toekomstige generaties deelnemers?

Verdiep je in je pensioen. Helaas houden de meeste mensen zich daar nauwelijks mee bezig. Het is ook behoorlijk ingewikkeld allemaal. Vecht er daarom voor dat je goed geïnformeerd wordt. Het is toch raar dat je als deelnemer of gepensioneerde eigenlijk niks over je pensioen te vertellen hebt. Feitelijk hebben pensioenfondsden jarenlang gezegd: doe het nou maar en het komt wel goed. De Deelnemersraden hebben een beperkte invloed maar gebruik die dan wel optimaal. Zelf heb ik mij er wel altijd in verdiept.

Tot slot, hoe zie jij de toekomst van het Nederlandse pensioenstelsel, bijvoorbeeld de verhoging van de AOW-leeftijd?

Wij hebben in Nederland nog steeds een uitstekend pensioenstelsel. De huidige problemen lossen zich op termijn vanzelf op. De pensioenfondsden zijn nog steeds rijk, alleen leven we nu met dagkoersen waardoor de dekkingsgraad nogal heen en weer gaat. Later met pensioen is onvermijdelijk. We worden allemaal ouder. Dat moet wel gekoppeld worden, ook binnen KAS BANK, aan een actief ouderenbeleid. Naarmate je ouder wordt beleef je werken anders. Ik ben ook voor flexibilisering van de pensioenleeftijd. Een metaalwerker is lichamelijk eerder versleten dan een bankmedewerker. Het allerbelangrijkste is echter dat wij het huidige stelsel waarbij in principe niemand overboord valt met elkaar overeind houden. Dan kom ik wel weer terug bij wat ik al eerder zei. En dat is dat binnen die collectiviteit meer ruimte moet zijn voor keuzevrijheid. Maar welke kant het ook op gaat: denk bewust na over je eigen pensioen en zet je daar actief voor in.

4. Toeslagenbeleid nieuwe regeling

KAS BANK implementeert per 1 januari 2014 een nieuwe pensioenregeling en wijzigt tevens de financiering van de toeslagen.

De financiering van de toeslagen wordt onder de nieuwe regeling betaald vanuit het Pensioenfonds. KAS BANK betaalt voor deze aanpassing eenmalig een bedrag van € 7 miljoen en jaarlijks een opslag op de premie van 5% van de pensioengevende salarissen. Doordat er sprake is van vaste bedragen en/of percentages kan het Bestuur niet meer een maatstaf (ontwikkeling of index) als ambitie volgen. In plaats daarvan hanteert het Bestuur voortaan vaste staffels voor de toekenning van toeslagen. De hoogte van deze staffels en toeslagen is gerelateerd aan de lange termijn verwachte inflatie van 2%. De staffels zijn als volgt:

Staffel Actieven

Doelgroep	Dg		Dg	Toeslag
		≤	107	Geen
Actieven	107	≤	109	0.40%
Actieven	109	≤	111	0.80%
Actieven	111	≤	113	1.20%
Actieven	113	≤	115	1.60%
Actieven	115	≤	117	2.00%
Actieven	117	≤	119	2.40%
Actieven		≥	119	2.80%

Staffel Inactieven

Doelgroep	Dg		Dg	Toeslag
Inactieven		≤	107	
Inactieven	107	≤	112	0.40%
Inactieven	112	≤	117	0.80%
Inactieven	117	≤	122	1.20%
Inactieven	122	≤	127	1.60%
Inactieven	127	≤	132	2.00%
Inactieven	132	≤	137	2.40%
Inactieven		≥	137	2.80%

(DG = dekkingsgraad gebaseerd op de dagcurve)

Op grond van de dekkingsgraad per 31 december, rekening houdend met ontwikkelingen die hierop van invloed zijn na 31 december, besluit het Bestuur over het al dan niet toekennen van een toeslag per 1 juli. Het Bestuur hanteert bovenstaande staffel als leidraad, maar kan daar om moverende redenen van afwijken. In geval van afwijking zal het Bestuur een toelichting geven over de reden van afwijking.

Het Pensioenfonds kent geen vastgesteld beleid met betrekking tot inhaaltoeslagen. Door het ontbreken van een toeslagambitie, zijn er geen toeslagen in te halen. Vanaf een nominale dekkingsgraad van 140%, kan het pensioenfonds besluiten om een extra eenmalige toeslag toe te kennen. Eenmaal toegekende toeslagen zijn onvoorwaardelijk.

Het Bestuur kan besluiten het toeslagenbeleid aan te passen als gevolg van wet- en regelgeving en gewijzigde marktomstandigheden (bijvoorbeeld een langdurige periode van hoge inflatie). De Deelnemersraad heeft een adviesrecht ten aanzien van wijzigingen van het toeslagenbeleid.

De Deelnemersraad heeft positief advies uitgebracht met betrekking tot bovengenoemd toeslagenbeleid.

5. Vacature in het Bestuur in verband met Wet versterking bestuur pensioenfondsen

Het wetsvoorstel 'Wet versterking bestuur pensioenfondsen' treedt op 1 januari 2014 in werking. Deze wet moet de deskundigheid van het bestuur van pensioenfondsen vergroten en intern toezicht versterken. Pensioenfondsen kunnen daarbij kiezen uit vier bestuursmodellen.

Het Bestuur is voornemens om te kiezen voor het paritaire model en daarmee (o.a.) voor een betere participatie van alle deelnemers (risicodragers) in het Pensioenfonds. Dat betekent dat het Bestuur versterkt wordt met een gepensioneerde collega. In de

vorige Update hebben wij hiervoor een vacature gepubliceerd. Helaas is deze belangrijke vacature nog niet vervuld. Wij roepen onze gepensioneerde collega's daarom nogmaals op om op deze interessante functie te reageren. U kunt dan van dichtbij meepraten over de ontwikkelingen bij het Pensioenfonds en de belangen van de alle deelnemers helpen behartigen. Uiteraard wordt voor een goede begeleiding en een inwerkperiode gezorgd.

Indien U meer wilt weten over de Wet versterking bestuur pensioenfondsen ga dan naar:
www.kasbank.nl/Investorrelations/Persberichten/2013/11072013.aspx

Vacature bestuur

Per 1 januari 2014 treedt de wet Versterking bestuur pensioenfondsen in werking (zie het artikel hierover in deze PF Update). Voor het Bestuur van het Pensioenfonds van de KAS BANK betekent dit, dat ons Bestuur versterkt wordt met een gepensioneerde collega.

Dus bent u:

- Een gepensioneerde medewerker van KAS BANK N.V. en deelnemer van het pensioenfonds

En heeft u:

- Aantoonbare leidinggevende en bestuurlijke ervaring
- Interesse in en kennis van de huidige pensioenontwikkelingen

En bent u bereid:

- Tijd te investeren in het besturen van het Pensioenfonds
- Opleidingen te volgen

En herkent u zich tenslotte in de volgende competenties:

- Samenwerken, klantgericht, resultaatgerichtheid, besluitvaardigheid, visie, omgevingsbewustzijn, probleemanalyse en onafhankelijkheid.

Dan nodigen wij u van harte uit om contact met het Bestuur van het Pensioenfonds op te nemen. Een gesprek met het Bestuur en instemming van DNB maken onderdeel uit van de sollicitatieprocedure. Indien zich meerdere kandidaten aanmelden, worden verkiezingen uitgeschreven.

Een uitgebreidere vacaturebeschrijving staat op de website van het pensioenfonds ([www. Kasbank.enmijnpensioen.nl](http://www.Kasbank.enmijnpensioen.nl))

Heeft u een vraag over uw UPO?

Indien u meer informatie over uw UPO wilt dan kun u deze vinden op onze website:

<http://kasbank.enmijnpensioen.nl/index.cfm/mededelingen/handige-links/>

Natuurlijk kunt u ook altijd contact opnemen met het pensioenbureau:

Jan Damkot, 020 557 53 75 of pensioenfonds@kasbank.com

